AANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie CDA)

No. 20/001 Rijswijk, 4 februari 2020

Corsa nummer: 20.001137

De controle op zorgbureaus die frauderen met PGB faalt. Er zijn veel meer fraudeurs dan het OM aankan en het wordt nieuwe fraudeurs veel te makkelijk gemaakt. OM en zorgverzekeraars schatten dat jaarlijks honderden miljoenen euro's in zakken van fraudeurs verdwijnen. De geldkraan staat wagenwijd open voor malafide zorgbureau 's. In Nieuwsuur van 2 januari 2020 [1] luidt het OM daarom de noodklok.

Het is te eenvoudig om zorgaanbieder te worden. Daar zijn geen diploma's of cliënten voor nodig. Vervolgens kun je direct zorgkosten declareren zonder dat daar controle op plaatsvindt. Zo wordt het malafide zorgaanbieders makkelijk gemaakt fraude te plegen met PGB. Dat gebeurt dan ook veelvuldig. Landelijk gaat het om honderden miljoenen. Ditzelfde beeld blijkt uit de onderzoeken naar zorgkosten van Follow the Money in 2018 en 2019. Bij deze onderzoeken zijn lijsten van zorgcowboys opgesteld waar ook zorgaanbieders uit Rijswijk op staan.

Het CDA is van mening dat meer controle plaats moet vinden op zorgaanbieders en dat de geldkraan in Rijswijk voor malafide zorgbureaus zo snel mogelijk dicht moet. Alleen zo borgen we in Rijswijk dat PGB geld bedoeld voor zorg ook echt aan jeugdzorg en WMO besteedt wordt.

De CDA-fractie heeft daarom de volgende vragen voor de college van B&W:

1. Is het college het met het CDA eens dat ook in Rijswijk de kans zeer groot is dat sprake is van fraude met PGB door malafide zorgaanbieders?
2. Is het college het met het CDA eens dat geld bedoeld voor zorg(jeugdzorg en WMO) ook echt aan zorg besteedt moet worden? En dat er in Rijswijk meer controle en meer barrières nodig zijn om malafide zorgaanbieders geen ruimte te geven om fraude te plegen met PGB? Zo nee, waarom niet?
3. Het CDA heeft al maanden geleden gewaarschuwd om te stoppen met het toelaten van 150 zorgaanbieders. Heeft het college hier inmiddels actie op ondernomen?
4. Is er zicht op malafide zorgaanbieders in Rijswijk en het totaal aan zorgkosten dat door hen gedeclareerd is in de jaren 2018 en 2019?
5. Welke aanpak wordt in Rijswijk gehanteerd om zorgaanbieders te controleren? En op welke wijze wordt de jaarrekeningen van zorgaanbieders door de gemeente gecontroleerd op juistheid, volledigheid en tijdigheid?
6. Welke maatregelen worden genomen indien blijkt dat sprake is van een malafide zorgaanbieder?
7. Is het college het met het CDA eens dat nu Nieuwsuur het gemak van de misbruik van PGB-gelden openlijk heeft blootgelegd, het nemen van maatregelen de hoogste urgentie heeft? En is het college bereid tot het nemen van aanvullende lokale maatregelen vanuit het handhavingsbeleid? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Hoogachtend,

CDA-fractie

Jose Schröter
Annemie Koegler

[1] https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2317099-controle-zorgfraude-faalt-om-en-verzekeraars-luiden-noodklok.html

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1. *Is het college het met het CDA eens dat ook in Rijswijk de kans zeer groot is dat sprake is van fraude met PGB door malafide zorgaanbieders?*

   Nee, binnen het Sociaal Domein in Rijswijk werken we proactief om fraude met pgb aan te pakken en zijn de werkprocessen en controles zo ingericht dat de kans op fraude zo klein mogelijk is. Het afgelopen jaar is de fraudealertheid bij de medewerkers vergroot door onder andere samen te werken met de toezichthouders, zodat potentiële zaken in een vroeg stadium ontdekt en opgelost worden. Daarnaast werken we samen met de wijkagenten die in het kader van ondermijning alert zijn op het vestigen van zorgbureaus in Rijswijk.

2. *Is het college het met het CDA eens dat geld bedoeld voor zorg(jeugdzorg en WMO) ook echt aan zorg besteedt moet worden? En dat er in Rijswijk meer controle en meer barrières nodig zijn om malafide zorgaanbieders geen ruimte te geven om fraude te plegen met PGB? Zo nee, waarom niet?*

   Ja, geld voor zorg moet aan zorg besteed worden. We controleren hier al goed op. We moeten wel alert blijven. Daarom worden de verordening en beleidsregels jeugdhulp/Wmo verder aangescherpt om de kwaliteit van de geboden zorg middels pgb goed te borgen en te bewaken. De nieuwe verordening jeugdhulp zal ook aangescherpt worden ten aanzien van terugvordering en invordering.

3. *Het CDA heeft al maanden geleden gewaarschuwd om te stoppen met het toelaten van 150 zorgaanbieders. Heeft het college hier inmiddels actie op ondernomen?*

   Binnen het Sociaal Domein werken wij met een professioneel inkoopproces, welke getoetst en gemonitord wordt. Alleen aanbieders die voldoen aan bepaalde criteria, mogen zorg aanbieden in de regio.

   Voor de nieuwe inkoopperiode jeugdhulp 2020-2024 zal er onder meer gewerkt worden met de Open House methode. Deze biedt meer mogelijkheden voor doorontwikkeling, flexibiliteit en keuzevrijheid van cliënten en is hiermee beter passend is bij een dergelijke opgave dan een Europese aanbestedingsprocedure. Deze inkoopstrategie is door de raad vastgesteld. In de raad van 17 december 2019 is toegezegd om in het Bestuurlijk Overleg Jeugd de wens van de raad tot heroverweging van de inkoopmethodiek in te brengen.

4. *Is er zicht op malafide zorgaanbieders in Rijswijk en het totaal aan zorgkosten dat door hen gedeclareerd is in de jaren 2018 en 2019?*

   Het artikel van Follow The Money (FTM) d.d. 26 juni 2019 over zorgcowboys gaf inzicht in ongewenste effecten van het zorgstelsel. De genoemde gecontracteerde aanbieders jeugdhulp/WMO zijn al in eerder stadium onderzocht door het H10 Inkoopbureau. Hier is de voornaamste conclusie dat het organisaties betreft die goede jeugdhulp leveren en bovengemiddeld rendabel zijn door een efficiënte bedrijfsvoering. Het Inkoopbureau heeft geen constateringen gedaan die duiden op het niet voldoen aan de gestelde eisen van het contract.

5. *Welke aanpak wordt in Rijswijk gehanteerd om zorgaanbieders te controleren? En op welke wijze wordt de jaarrekeningen van zorgaanbieders door de gemeente gecontroleerd op juistheid, volledigheid en tijdigheid?*

   Door de H10 regio (Jeugd) wordt actief gestuurd op het bewaken en beïnvloeden van ongewenste vermogensvorming. Zoals beschreven in de IB 19 103 is één van de actielijnen van de regionale aanpak kostenontwikkeling (actielijn 4) gericht op onrechtmatigheid (sturing door H10 Inkoopbureau).

   Voor de Wmo zijn er contractmanagers werkzaam binnen het Sociaal Domein. Daarnaast zijn er afspraken in H4 verband, waar de contractmanagers ook bij aansluiten. Zij bespreken in dit verband de zorgaanbieders waar signalen over zijn en nemen hierop actie.

   Daarnaast is Rijswijk aangesloten bij het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ). Dit is een samenwerking van negen partners (o.a. Nederlandse zorgautoriteit, belastingdienst, openbaar ministerie) die gezamenlijk fraude in de zorg bestrijden. Door informatie te combineren zijn de IKZ-partners in staat zorgfraude effectiever aan te pakken. Het IKZ brengt signalen van partners over zorgfraude samen en vult de signalen aan met informatie van de IKZ-partners. De IKZ-partners hebben namelijk ieder eigen informatie tot hun beschikking. Door deze informatie samen te brengen, ontstaat een duidelijker beeld van specifieke vormen of gevallen van fraude. Zo kunnen de IKZ-partners gezamenlijk en individueel krachtiger optreden. Daarnaast brengt het IKZ trends, ontwikkelingen en fenomenen in de onrechtmatige besteding van zorggelden in kaart.

   De gemeente heeft controle met betrekking tot de jaarrekeningen geborgd door in de overeenkomsten op te nemen dat zorgaanbieders na een boekjaar hun accountantsverklaring overleggen aan de gemeente/H10 inkoopbureau.

6. *Welke maatregelen worden genomen indien blijkt dat sprake is van een malafide zorgaanbieder?*

   Daar waar sprake is van onrechtmatigheid zal direct worden ingegrepen. Zo nodig zal het college de SVB verzoeken om de betalingen uit het pgb op te schorten. Dit geldt ook voor de WMO. Malafide praktijken van een gecontracteerde aanbieder zullen gemeld worden bij het inkoopbureau H10 en gemeld bij het contractmanagersoverleg H4.

7. *Is het college het met het CDA eens dat nu Nieuwsuur het gemak van de misbruik van PGB-gelden openlijk heeft blootgelegd, het nemen van maatregelen de hoogste urgentie heeft? En is het college bereid tot het nemen van aanvullende lokale maatregelen vanuit het handhavingsbeleid? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?*

   Het risico op misbruik van pgb gelden is al langer bekend. Het college is hier alert op. Vanwege dit risico zijn in de verordening jeugdhulp/Wmo eisen aan het pgb gesteld en loopt uitbetaling uit het pgb via de SVB. Het college zal in de nieuwe verordening/beleidsregels jeugdhulp/Wmo aanvullende maatregelen nemen zoals beschreven in de beantwoording van vraag 2.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

drs. M. Middendorp MPC

de burgemeester,

drs. M.J. Bezuijen